

Darba grupas sanāksmes protokols
atbilstoši Iepirkumu uzraudzības biroja 2015. gada 27. maija rīkojumam Nr. 1-2/187
„Par iepirkumu pirmspārbaužu veikšanas, konstatēto problēmu risināšanas un pirmspārbaužu veikšanas metodikas aktualizēšanas darba grupu”

24.02.2016.

Nr.16

Sanāksme notiek Finanšu ministrijas 202.telpā

Sanāksme sākas plkst. 10.00

Sanāksme beidzas plkst. 11.30

Sanāksmes mērķis: izskatīt ES fondu atbildīgo un sadarbības iestāžu, kā arī programmas apsaimniekotāju un aģentūru iesūtītos jautājumus par *Metodiku par iepirkumu pirmspārbaužu veikšanu atbildīgajām iestādēm un sadarbības iestādēm, Metodiku par iepirkumu pirmspārbaužu veikšanu programmas apsaimniekotājiem un aģentūrām*, kā arī citus ar publiskajiem iepirkumiem saistītus jautājumus.

Sanāksmi vada: Inta Vingre – Iepirkumu uzraudzības biroja Kontroles departamenta direktore.

Sanāksmē piedalās:

Vārds, uzvārds	Iestāde, amata nosaukums
Inta Vingre	Iepirkumu uzraudzības biroja Kontroles departamenta direktore
Liene Jaunroze	Iepirkumu uzraudzības biroja Kontroles departamenta direktores vietniece
Inga Balode	Finanšu ministrijas ES fondu vadības un kontroles departamenta Ieviešanas vadības nodaļas vadītājas vietniece
Gundega Morgana	Finanšu ministrijas ES fondu vadības un kontroles departamenta ES fondu tiesiskā nodrošinājuma nodaļas vadītājas vietniece
Jevgēnija Kučuna	Finanšu ministrijas ES fondu uzraudzības departamenta Uzņēmējdarbības un inovāciju uzraudzības nodaļas vecākā eksperte
Agnese Zariņa	Finanšu ministrijas ES fondu uzraudzības departamenta Publiskās infrastruktūras uzraudzības nodaļas vadītāja
Maruta Garkalne	Valsts kancelejas ES struktūrfondu departamenta konsultante
Daina Pulkstene	Centrālās finanšu un līgumu aģentūras Juridiskā nodrošinājuma un projektu atlases departamenta Juridiskā nodrošinājuma nodaļas vecākā eksperte-juriskonsulte
Santa Dambe	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Investīciju uzraudzības departamenta Projektu uzraudzības nodaļas vecākā eksperte

Signe Zaprauska	Tieslietu ministrijas Administratīvā departamenta Iepirkumu un līgumu nodaļas vadītāja
Liene Gorodničija	Tieslietu ministrijas Administratīvā departamenta Iepirkumu un līgumu nodaļas juriskonsulte
Baiba Balode	Iekšlietu ministrijas Finanšu vadības departamenta Projektu kontroles nodaļas vadītāja
Ausma Bernāne	Iekšlietu ministrija Finanšu vadības departamenta Projektu kontroles nodaļas vecākā referente
Agnese Marnica	Kultūras ministrijas ES fondu departamenta ES fondu uzraudzības nodaļas vecākā referente
Andžela Korotkoručko	Satiksmes ministrijas Investīciju departamenta direktores vietniece, Valsts autosatiksmes un pašvaldību infrastruktūras attīstības projektu nodaļas vadītāja
Aigars Rumba	Centrālās finanšu un līgumu aģentūras Programmu vadības un metodikas nodaļas vadītājas vietnieks
Ilze Rokpelne	Kultūras ministrijas ES fondu uzraudzības nodaļas vecākā referente
Elīna Drāzniece	Finanšu ministrijas ES fondu uzraudzības departamenta Eiropas Sociālā fonda uzraudzības nodaļas vadītāja
Jūlija Sveženceva	Finanšu ministrijas ES fondu vadības un kontroles departamenta ES fondu kontroles nodaļas vadītāja vietniece
Zane Šime	Finanšu ministrijas ES fondu vadības un kontroles departamenta ES fondu ieviešanas vadības nodaļas vecākā eksperte
Inese Brēmane	Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta vecākā eksperte
Inguna Kaupuža	Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta vecākā eksperte
Olga Stoļarova	Satiksmes ministrijas Investīciju departamenta Investīciju programmu vadības sistēmas nodaļas vadītāja
Dace Ozoliņa	Veselības ministrijas Investīciju un ES fondu uzraudzības departamenta ES fondu ieviešanas nodaļas vecākā referente
Agnese Irmeja	Iepirkumu uzraudzības biroja Metodoloģijas departamenta direktore
Oskars Namiķis	Finanšu ministrijas ES fondu uzraudzības departamenta Publiskās infrastruktūras uzraudzības nodaļas vecākais referents
Alise Lūse	Valsts izglītības attīstības aģentūras Vadības un ārējās sadarbības departamenta Starptautiskās sadarbības programmu nodaļas vadītāja
Karīna Zencova	Valsts kases Eiropas lietu departamenta direktore
Anda Pudāne	Valsts kases Eiropas lietu departamenta direktores vietniece

Sanāksmē **nepiedalās** šādi Iepirkumu uzraudzības biroja 2015. gada 27. maija rīkojumā Nr. 1-2/187 minētie darba grupas locekļi:

Vārds, uzvārds	Iestāde, amata nosaukums
Alda Krieva	Finanšu ministrijas ES fondu vadības un kontroles departamenta direktora vietniece, Ieviešanas vadības nodaļas vadītāja
Ilze Freiberga	Finanšu ministrijas ES fondu uzraudzības departamenta Eiropas Sociālā fonda uzraudzības nodaļas vadītājas vietniece
Diāna Atkauķe	Finanšu ministrijas ES fondu uzraudzības departamenta EEZ, Norvēģijas un Šveices projektu uzraudzības nodaļas vadītāja

Maruta Sbitņeva	Finanšu ministrijas ES fondu lietu departamenta direktora vietniece
Valdis Ozoliņš	Finanšu ministrijas ES fondu vadības un kontroles departamenta Eiropas Savienības fondu kontroles nodaļas vadītājs
Linda Pucēna	Centrālās finanšu un līgumu aģentūras Juridiskā nodrošinājuma un projektu atlases departamenta Juridiskā nodrošinājuma nodaļas vadītāja
Līga Kalvāne	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Investīciju uzraudzības departamenta Projektu uzraudzības nodaļas vadītāja
Diāna Stūrmane	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Investīciju uzraudzības departamenta Ieviešanas sistēmas kontroles nodaļas vadītāja
Artis Lapiņš	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Investīciju uzraudzības departamenta direktors
Agnese Kleina	Tieslietu ministrijas Projektu departamenta Plānošanas un kontroles nodaļas vecākā referente
Valdis Jērāns	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra Programmu sadarbības iestādes direktors
Inese Sārtaputne	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Biznesa inkubatoru programmas vienības vadītāja
Elgars Puķītis	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Juridiskā departamenta Iepirkumu pārbaužu nodaļas vadītājs
Alda Smoļenska	Labklājības ministrijas ES struktūrfondu departamenta direktora vietniece
Evija Vārna	Kultūras ministrijas ES fondu departamenta ES fondu uzraudzības nodaļas vadītāja
Agnese Tomšone	Veselības ministrijas ES fondu departamenta ES fondu ieviešanas nodaļas vadītāja
Kristīne Balandiņa	Valsts izglītības attīstības aģentūras Struktūrfondu vadības un kontroles departamenta Iepirkumu kontroles nodaļas vadītāja
Jānis Ivanovskis-Pigits	Valsts izglītības attīstības aģentūras ERAF infrastruktūras projektu kontroles departamenta direktors
Jeļena Šaicāne	Sabiedrības integrācijas fonda Programmu uzraudzības nodaļas vadītāja
Evija Kleina	Sabiedrības integrācijas fonda Struktūrfondu uzraudzības nodaļas vadītāja
Kaspars Čirsis	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Juridiskā departamenta direktors
Haldors Ivanovskis	Valsts reģionālās attīstības aģentūras Projektu ieviešanas un uzraudzības departamenta direktors
Raimonds Freimanis	Valsts reģionālās attīstības aģentūras Projektu atbalsta departamenta Struktūrfondu atbalsta nodaļas vecākais eksperts

Nr.	Jautājums	Atbilde (IUB/VI)
1.	<p>CFLA</p> <p>IUB, veicot CFLA veiktās iepirkuma pirmspārbaudes virspārbaudi, konstatēja, ka pasūtītājs iepirkuma nolikumā pretendenta noteiktās kvalifikācijas prasības bija attiecinājis uz katru pretendenta piesaistīto apakšuzņēmēju, kuram nododamo darbu vērtība ir vismaz 20 procenti no kopējās līguma vērtības, uz katru personālsabiedrības biedru, ja pretendents ir personālsabiedrība, kā arī uz katru pretendenta norādīto personu, uz kuras iespējām pretendents balstās. Iepirkuma priekšmets bija izglītības pakalpojumu sniegšana, pretendenta bija jābūt reģistrētam izglītības iestāžu reģistrā un pretendenta profesionālās tālākizglītības programma jābūt licencētai, kā arī bija noteiktas prasības pretendenta personālam. IUB ieskatā prasība par katras piesaistītās personas atbilstību iepirkuma nolikuma prasībām ir vērtējama kā nesamērīga, ņemot vērā, ka pretendents var piesaistīt personas, kā arī apvienoties personu apvienībā, tostarp, lai nodrošinātu pretendentu, piemēram, ar nepieciešamo materiāltehnisko bāzi līguma izpildei. Proti, šādā gadījumā IUB uzskatīja, ka pasūtītājam nebūtu pamata noteikt, lai materiāltehniskās bāzes nodrošinātājs atbilstu Iepirkuma nolikuma 20.punktā noteiktajām prasībām par pieredzi, izglītību un licencēm.</p> <p>CFLA konstatēja, ka atbilstoši Ministru kabineta 25.01.2011. noteikumiem Nr.75 „Noteikumi par aktīvo nodarbinātības pasākumu un preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu organizēšanas un finansēšanas kārtību un pasākumu īstenotāju izvēles principiem” (turpmāk – MK noteikumi Nr.75), lai izglītības iestāde saņemtu licenci, akreditācijas lapu utt. un līdz ar to, lai varētu nodrošināt noteiktās profesionālās programmas īstenošanu, izglītības iestādei ir jāatbilst Ministru kabineta 14.07.2009. noteikumiem Nr. 775 „Vispārējās un profesionālās izglītības programmu licencēšanas kārtība” (turpmāk – MK</p>	<p>Kopumā IUB ieskatā visas kvalifikācijas prasības, kas tiek attiecinātas uz pretendentu, nav pamatoti automātiski attiecināt uz katru pretendenta piesaistīto apakšuzņēmēju, jo, pirmkārt, apakšuzņēmēji nav atbildīgi par līguma izpildi un, otrkārt, apakšuzņēmējiem var tikt nodota pēc pretendenta ieskatiem jebkuru darbu veikšana, kas var pilnībā nebūt saistīta ar izvirzītajām kvalifikācijas prasībām.</p> <p>Ņemot vērā CFLA skaidrojumu un pieņemot, ka CFLA rīcībā šajā jautājumā ir vairāk informācijas par šādu pakalpojumu sniegšanas tiesisko regulējumu un faktisko izpildi, IUB piekrīt, ka konkrētajā gadījumā šādas prasības nav vērtējamas kā nesamērīgas.</p> <p>Tomēr jebkurā gadījumā vienmēr ir jāizvērtē konkrētie apstākļi. Piemēram, ja būtu izvirzītas kvalifikācijas prasības attiecībā uz finanšu apgrozījumu, šāda prasība nebūtu atzīstama par samērīgu, jo šādā gadījumā tiktu pārkāptas pretendenta tiesības balstīties uz citu uzņēmēju spējām.</p>

Nr.	Jautājums	Atbilde (IUB/VI)
	<p>noteikumi Nr.775), kas paredz, ka izglītības iestādei ir attiecīgās izglītības programmas īstenošanai nepieciešamās telpas un materiāltehniskais nodrošinājums.</p> <p>Lai saņemtu licenci izglītības programmas īstenošanai, izglītības iestāde vai cita Izglītības likumā noteikta institūcijai saskaņā ar MK noteikumu Nr.755 2.punktu iesniedz Izglītības kvalitātes valsts dienestā (turpmāk – IKVD) iesniegumu vispārējās vai profesionālās izglītības programmu īstenošanai. Minēto noteikumu 3.1. un 3.2.apakšpunkts paredz, ka vienlaikus ar iesniegumu jāiesniedz izglītības programma, kas izstrādāta atbilstoši Izglītības likumā noteiktajām prasībām, kā arī izziņa par attiecīgās izglītības programmas īstenošanai nepieciešamo telpu un materiāltehnisko nodrošinājumu. Gadījumos, kad izglītības iestādes telpas neatbilst un materiāltehniskais nodrošinājums nav pietiekams izglītības programmas īstenošanas nosacījumiem, IKVD saskaņā ar MK noteikumu Nr.755 10.2.apakšpunktu ir tiesības pieņemt lēmumu par licences izsniegšanas atteikumu.</p> <p>Saskaņā ar MK noteikumu Nr.75 15.3.apakšpunktu, izvērtējot pretendentes bezdarba samazināšanas pasākumu īstenošanai, komisija par pasākumu īstenošanu izvēlas pretendentu, kuram vai tai personālam ir konkrētā pasākuma īstenošanai atbilstoša izglītība un profesionālā pieredze, kā arī pasākuma īstenošanai atbilstoša materiāltehniskā bāze, kas izveidota jau pirms pasākuma īstenošanas uzsākšanas, ja šāda materiāltehniskā bāze ir nepieciešama noteikumos minēto pasākumu īstenošanai.</p> <p>No minētā secināms, ka atbilstoši normatīvo aktu regulējumam izglītības procesa nodrošināšanai nepieciešamajām telpām un materiāltehniskajam nodrošinājumam ir jābūt paša izglītības programmas īstenošanas rīcībā jau pirms izglītības programmas īstenošanas uzsākšanas, tādejādi faktiski nav iespējama situācija, ka pretendents piesaistītu apakšuzņēmēju vai apvienotos personu apvienībā ar mērķi nodrošināt nepieciešamo materiāli tehnisko aprīkojumu.</p> <p>Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka šāda prasība ir iekļauta gandrīz</p>	

Nr.	Jautājums	Atbilde (IUB/VI)
	visos pasūtītāja iepirkumos par izglītības pakalpojuma sniegšanu, lūdzam IUB sniegt viedokli, vai CFLA ir obligāti jānorāda pasūtītājam, ka šī prasība IUB ieskatā atzīstama par nesamērīgu?	
2.	<p>CFLA</p> <p>IUB, veicot CFLA veiktās iepirkuma pirmspārbaudes virspārbaudi, konstatēja, ka pasūtītājs iepirkuma nolikumā bija noteicis, ka gan pretendents, gan piesaistītajam speciālistam ir jābūt iepriekšējai pieredzei tulkošanas pakalpojumu sniegšanā veselības aprūpes jomā. IUB norādījis, ka nav veicis iepirkuma norises pirmspārbaudi, kā arī tam nav zināma tirgus situācija, līdz ar to IUB nevar objektīvi izvērtēt, kā minētā prasība ietekmēja piegādātāju konkurenci. Attiecīgi IUB uzskata, būtu jāvērtē pasūtītāja argumenti par šādas prasības mērķi un šīs prasības ietekmi uz konkurenci.</p> <p>Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma (PIL) 42. panta trešo daļu piegādātājs var balstīties uz citu uzņēmēju iespējām, ja tas ir nepieciešams konkrētā līguma izpildei, neatkarīgi no savstarpējo attiecību tiesiskā rakstura.</p> <p>Iepirkuma priekšmets bija specifisku tulkošanas uzdevumu izpilde, kas saistīti ar medicīnisko jomu. Ņemot vērā pakalpojuma veidu, ir secināms, ka tieši pretendenta piesaistītie speciālisti (neatkarīgi no tā, vai tie ir pretendenta darbinieki vai pretendents tos piesaista uz uzņēmuma līguma pamata) ir faktiskie līgumu izpildītāji. Ja pretendents piesaista speciālistus ar attiecīgu pieredzi, viņš var balstīties uz minēto speciālistu pieredzi arī savas pieredzes apliecināšanai. Tādējādi, kaut arī prasība par pieredzi tulkošanas pakalpojumu sniegšanā veselības aprūpes jomā pašam pretendentam nebija objektīvi nepieciešama, tomēr konkrētajā gadījumā, ņemot vērā iepirkuma priekšmetu, minētā prasība, CFLA ieskatā, nerada konkurenci ierobežojošus apstākļus.</p> <p>Ņemot vērā minēto, lūdzam sniegt IUB viedokli, vai gadījumā, ja iepirkumā, kura priekšmets ir tādi pakalpojumi, kuru izpildi tieši</p>	<p>Ir būtiski nošķirt izvirzītās pieredzes prasības pretendentam un pieredzes prasības speciālistam. Ja piekristu uzskatam, ka, piesaistot speciālistus ar attiecīgu pieredzi, faktiski tiek apliecināta arī paša pretendenta pieredze, tad nebūtu tiesiskas un faktiskas nozīmes izvirzīt pieredzes prasības pašam pretendentam. Piesaistot speciālistu ar nepieciešamo pieredzi, netiek automātiski apliecināta paša pretendenta pieredze, jo speciālists nav atbildīgs par līguma izpildi kopumā (kaut arī veic lielu daļu vai faktiski visus darbus), kā arī neuzņemas finansiālas saistības. Attiecīgi no piedāvājuma jāvar secināt, kādā veidā pretendents ir balstījies uz cita uzņēmēja spējām, ja pieredzes prasība ir izvirzīta pašam pretendentam.</p> <p>Izvirzot pieredzes prasību pretendentam, pasūtītāja mērķis ir pārliecināties, ka uzņēmums ir spējis nodrošināt konkrētos pakalpojumus. Ņemot vērā minēto, IUB uzskata, ka jālūdz pasūtītājam skaidrot prasības mērķis, ja prasība ir pirmsšķietami nepamatota.</p> <p>Vadošās iestādes ieskatā, lai arī minētajā situācijā izvirzītās prasības pretendentam rada interpretācijas iespējas, tomēr ņemot vērā to, ka kopumā uz piedāvājumu pieteicās seši pretendenti, no kuriem viens atsaucis dalību iepirkumā pēc savas iniciatīvas, bet atlikušajiem pretendentiem tika piemērota vienota vērtēšana, tai skaitā, izvirzītās prasības neatbilstības dēļ nav izslēgtu pretendentu, tas liecina, ka faktiski konkurence nav ierobežota, tādējādi sekas nav iestājušās pēc būtības.</p> <p>Pamatojoties uz iepriekš minēto, vadošā iestāde uzskata, ka konkrētajā situācijā izvirzītās prasības pretendentam ir formāls pārkāpums bez finansiālas ietekmes, saskaņā ar vadlīniju Nr.2.7. "Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par</p>

Nr.	Jautājums	Atbilde (IUB/VI)
	<p>nodrošina noteiktas kvalifikācijas speciālisti (piemēram, tulkošanas pakalpojumi, būvuzraudzība u.tml.) ir izvirzītas vienādas kvalifikācijas prasības pretendentiem un viņa piesaistītajam speciālistam, CFLA būtu obligāti jālūdz skaidrot šādas prasības mērķi vai jālūdz šādu prasību svītrot, neskatoties uz to, ka PIL paredz pretendenta iespējas balstīties uz citu personu iespējām un gadījumā, ja pretendentiem ir attiecīgas kvalifikācijas speciālisti, kurš sniegs līgumā paredzētos pakalpojumus, viņš var balstīties uz šī speciālista pieredzi, tādējādi prasība konkurenci faktiski neietekmē.</p>	<p>Eiropas Savienības fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2014.-2020.gada plānošanas periodā” 5.pielikuma f) punktu.</p>
3.	<p>CFLA</p> <p>Līgumā paredzēts, ka papildu darbi netiks akceptēti un papildu samaksa netiks veikta vai arī, ka kļūdas tehniskajā projektā ir labojamas uz tehniskā projekta izstrādātāja rēķina. Vai pie šādiem līguma nosacījumiem pasūtītājs ir tiesīgs izmantot PIL 67.¹ ceturtajā daļā noteikto par pieļaujamajiem līguma grozījumiem 10% vai 15% apmērā vai tomēr pasūtītājam jāievēro līgumā noteiktie ierobežojumi attiecībā uz grozījumu iespējamību?</p>	<p>Tā kā PIL 67.¹ panta ceturtajā daļā noteiktā līguma grozīšanas iespēja nav atkarīga no līgumprojektā noteiktā regulējuma (pretēji PIL 67.¹ panta otrās daļas 1.punktā noteiktajam par būtiski grozījumu pieļaujamību, detalizēti atrunājot tos), aprakstītajā situācijā pie šādiem līguma nosacījumiem pasūtītājs nepieciešamības gadījumā ir tiesīgs izmantot PIL 67.¹ panta ceturtajā daļā noteiktās tiesības.</p>
4.	<p>CFLA</p> <p>ES Tiesa 14.01.2016. ir pieņēmusi prejudiciālu nolēmumu lietā C-234/14 (SIA „Ostas celtnieks”), kurā norādīts, ka Direktīvas 2004/18 47.panta 2.punkts un 48.panta 3.punkts jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj, ka līgumslēdzēja iestāde publiskā iepirkuma procedūrā var noteikt pienākumu pretendentiem, kurš balstās uz citu subjektu iespējām, pirms publiskā iepirkuma piešķiršanas noslēgt ar šiem subjektiem sabiedrības līgumu vai izveidot ar tiem pilnsabiedrību. ES Tiesa ir norādījusi, ka no minētajiem Direktīvas punktiem izriet, ka ikvienam komersantam ir tiesības konkrēta līguma vajadzībām izmantot citu personu iespējas neatkarīgi no tā, kāds ir to starpā pastāvošo saistību tiesiskais raksturs, ja vien komersants līgumslēdzējai iestādei pierāda, ka tā rīcībā būs šī līguma izpildei vajadzīgie šo personu</p>	<p>Tā kā samērā bieži iepirkuma dokumentācijā tika noteikts, ka pretendents ir tiesīgs apliecināt tā finanšu apgrozījuma atbilstību, atsaucoties uz jebkuras citas personas iespējām (piemēram, norādot uz apakšuzņēmēja vai uz personas, uz kuras iespējām pretendents balstās, lai apliecinātu, ka tā kvalifikācija atbilst paziņojumā par līgumu vai iepirkuma procedūras dokumentos noteiktajām prasībām, apgrozījumu), IUB ieteica, kā to CFLA norāda uzdotajā jautājumā, nolikumos vērst uzmanību uz resursu pieejamības pierādīšanas pienākumu, kā piemēru minot apņemšanos uz līguma izpildes brīdi izveidot apvienību, kas būs solidāri atbildīga par līguma izpildi, attiecīgi uzskatot, ka šāds nosacījums atbilst Direktīvas 2004/18/EK regulējumam, kā arī iepriekšējai EST praksei.</p>

Nr.	Jautājums	Atbilde (IUB/VI)
	<p>resursi.</p> <p>IUB savos skaidrojumos par raksturīgākajām kļūdām iepirkumos ir norādījis, ka „prasība par nepieciešamo finanšu apgrozījumu ir saistīta ar pretendenta darbības finansiālajiem rādītājiem (kapacitāti) un raksturo tā spējas uzņemties finansiālas saistības, IUB ieskatā ar šo personu palīdzību nevar tikt izpildīta prasība par nepieciešamo finanšu apgrozījumu pretendētājam, jo minētās personas neuzņemas finansiālu atbildību par līgumu. IUB uzskata, ka minēto prasību var apliecināt pats pretendents vai arī pretendents kopā ar citu tirgus dalībnieku palīdzību, piemēram, apvienojoties personu apvienībā, kura kopumā ir atbildīga par līguma izpildi, t.sk. finansiālajām saistībām. Attiecīgi, lai nerastos strīdi, IUB iesaka iepriekš norādīto iekļaut iepirkuma procedūras dokumentācijā”.</p> <p>CFLA kā sadarbības iestāde šo IUB skaidrojumu ir norādījusi arī savos sniegtajos atzinumos par iepirkuma dokumentāciju. Pasūtītāji, savukārt ņemot vērā šo IUB skaidrojumu iepirkumu nolikumos ir paredzējuši tieši šo nosacījumu, par kuru ES Tiesa ir pieņēmusi prejudiciālo nolēmumu, t.i. „Ja kandidāts nolikumā norādītās kvalifikācijas prasību izpildē balstās uz citu personu finanšu resursiem, lai apliecinātu, ka tā kvalifikācija atbilst Nolikumā izvirzītajām prasībām, šādā gadījumā kandidāts piedāvājumam pievieno dokumentus, kas apliecina, ka kandidāts un tirgus dalībnieks/i, uz kuru finanšu resursiem kandidāts balstās, ir apvienojušās personu apvienībā un, ja personu apvienību atzīst par iepirkuma procedūras uzvarētāju, tās dalībnieku pienākums ir pēc Pasūtītāja pieprasījuma līdz vispārīgās vienošanās slēgšanai izveidot personālsabiedrību”.</p> <p>Tomēr vienlaikus minētajā ES Tiesas nolēmumā ir norādīts, ka pretendētājam, kurš balstās uz citu personu iespējām, ir jāiesniedz pierādījumi, ka tai faktiski būs pieejami šo personu resursi, kuri tai pašai nav un kas ir nepieciešami līguma izpildei, kā arī pasūtītājam ir jāpārbauda pretendētu spēja izpildīt konkrētu līgumu.</p>	<p>Tomēr, ņemot vērā EST spriedumā lietā C-234/14 noteikto, IUB šobrīd iesaka neiekļaut nolikumos pienākumu uz līguma izpildes brīdi nodibināt konkrētas tiesiskās attiecības.</p> <p>Tā kā joprojām paliek spēkā resursu pieejamības pierādīšanas pienākums (EST un AT to ir atzinušas), tad pasūtītājam katrā konkrētajā gadījumā būs jāvērtē, vai šādi pierādījumi ir pietiekami (vienots risinājums visiem gadījumiem nav iespējams; tas varētu atšķirties atkarībā no tā, kādas prasības tieši apliecina). Attiecīgi pasūtītājs nevar <i>a priori</i> kādu pierādīšanas veidu atzīt par neatbilstošu. IUB ieskatā šie pierādīšanas līdzekļi paliek tie paši, kas ir līdz šim ieteikti, piemēram, sabiedrības līgums, tomēr atšķirība, kas izriet no pēdējā EST sprieduma, ir tajā apstākļi, ka šo veidu (un nevienu citu) nevar noteikt kā vienīgo iespējamo pierādīšanas līdzekli.</p> <p>Atklāts ir jautājums par to, vai pastāv kādi galvojumu veidi, kas varētu tikt akceptēti kā pierādījumi. Tā kā IUB nav kompetents civiltiesību jautājumos, plānotas konsultācijas ar TM par to, kādi vēl līdzekļi varētu tikt akceptēti kā pietiekami pierādījumi. Jaunās iepirkumu direktīvas 2014/24/ES kontekstā saistībā ar šo aspektu IUB gatavo jautājumus Eiropas Komisijai.</p> <p>Iepriekš minēto konsultāciju rezultātā IUB sniegs plašāku skaidrojumu.</p> <p>Attiecībā uz jautājumu par iesaisti līguma izpildē jānorāda, ka tas ir līguma izpildes kontroles jautājums un šo iesaisti attiecīgi vērtē, ievērojot pretendenta sākotnēji apliecināto attiecībā uz iesaistes nodrošināšanu.</p> <p>Attiecībā uz jautājumu par faktisku neiesaistīšanos līguma izpildē IUB norāda, ka tas ir vērtējams neatļautu līguma grozījumu kontekstā. Vienlaikus atsevišķos gadījumos iesaiste varētu būt nosacīta, piemēram, galvojuma gadījumā.</p> <p>Papildus IUB norāda, ka IUB mājaslapā ir publicētas aktualizētās biežāk konstatētās kļūdas ES fondu projektu iepirkumos, precizējot arī attiecīgo jautājumu.</p>

Nr.	Jautājums	Atbilde (IUB/VI)
	<p>Ņemot vērā ES Tiesas nolēmumā noteikto, lūdzam sniegt IUB viedokli:</p> <p>1) kādus nosacījumus attiecībā uz pretendentu iespēju balstīties uz citu personu finanšu iespējām pasūtītājam būtu jāiekļauj iepirkumu nolikumos;</p> <p>2) kādi būtu tie pierādīšanas līdzekļi, balstoties uz kuriem pasūtītājam būtu iespējams pārliecināties par finanšu resursu nodošanu konkrētajam pretendentam konkrētā līguma izpildei un pēc kādiem pierādījumiem pasūtītājam būtu iespējams pārbaudīt pretendentu spēju izpildīt šo konkrēto līgumu;</p> <p>3) kā pasūtītājam līguma izpildes gaitā būtu iespējams pārliecināties, ka persona, uz kuras finanšu iespējām pretendents ir balstījies, ir iesaistījies konkrētā līguma izpildē;</p> <p>4) kādas ir iespējamās sekas, ja pasūtītājs konstatē, ka persona, uz kuras finanšu iespējām pretendents ir balstījies, nav faktiski iesaistījies līguma izpildē.</p>	
5.	<p>CFLA</p> <p>Pasūtītāji iepirkumu nolikumos (galvenokārt attiecībā uz būvdarbu veikšanu) dažkārt iekļauj prasību, ka pretendentam iepriekšējai pieredzei ir jābūt kā ģenerāluzņēmējam. Ņemot vērā ES tiesas nolēmumā minēto par iespējām balstīties uz citu personu resursiem, vai šāda prasība nevar tikt uzskatīta par konkurenci ierobežojošu?</p>	<p>Prasība, saskaņā ar kuru pretendentam iepriekšējai pieredzei ir jābūt kā ģenerāluzņēmējam, var ierobežot tiesības balstīties, līdz ar to katrā konkrētajā gadījumā jāizvērtē, vai ģenerāluzņēmējam nav izvirzīta pieredzes prasība saistībā ar dažādiem specifiskiem darbiem, kas būtu nesamērīgi. Tomēr kopumā IUB iesniegumu izskatīšanas komisijas prakse liecina, ka ir iespējams prasīt pretendentam iepriekšējo pieredzi kā ģenerāluzņēmējam attiecībā uz kopējo pieredzi.</p> <p>Tā, piemēram, lietā 4-1.2/16-6 iesniegumu izskatīšanas komisija lēma, ka balstīšanās uz galvenā būvdarbu veicēja pieredzi, piesaistot to kā apakšuzņēmēju, ir kritiski vērtējama, tā kā apakšuzņēmējam konkrētajā statusā nav iespējas nodot pieredzi pilnā tās apjomā, ieskaitot atbildību, ko galvenā būvdarbu veicēja statusā uzņemas tikai galvenais būvdarbu veicējs, bet ne apakšuzņēmējs, ievērojot būvniecības jomas normatīvo regulējumu (piemēram, Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta</p>

Nr.	Jautājums	Atbilde (IUB/VI)
		<p>noteikumu Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi" 2.2. un 2.15.punkts).</p> <p>Savukārt lietā 4-1.2/15-316 iesniegumu izskatīšanas komisija secina, ka galvenā būvuzņēmēja pieredzi būtu samērīgi un pamatoti prasīt tikai attiecībā uz būtiskākajiem darbu veidiem (konkrētajā gadījumā – attiecībā uz autoceļu/ielu būvprojektu realizēšanu). Vienlaikus iesniegumu izskatīšanas komisija nekonstatē objektīvu pamatojumu, kāpēc galvenā būvuzņēmēja (tas ir, darbu vadības pieredze) ir nepieciešama visiem specifiskajiem darbu veidiem, kurus parasti praksē apakšuzņēmēja statusā veic uzņēmumi, kas ir specializējušies kādā šaurākā būvniecības darbu jomā.</p>
6.	<p>CFLA</p> <p>CFLA, veicot pirmspārbaudes, ir saskārusies ar iepirkumiem, kuros paredzēts slēgt līgumu ar visiem pretendentiem, kuri atbildīs kvalifikācijas prasībām (piemēram, iepirkumi par apmācību pakalpojumiem). Šādos iepirkumos piedāvājumu skaits mēdz būt ap 80 vai pat vairāk, līdz ar to par uzvarētājiem tiek atzīts liela apjoma pretendentu skaits. Praksē līdz šim ir pierādījies, ka iepirkuma norises pārbaudē, pārbaudot visus saņemtos piedāvājumus, patērētie resursi nav adekvāti ieguvumam, t.i., konstatētajām atkāpēm. IUB metodikā par iepirkumu pirmspārbaudi veikšanu sadarbības iestādei Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas periodā (turpmāk – metodika) un tās pielikumos nav paredzēta iespēja, ka pretendentu piedāvājumi aprakstītajā gadījumā varētu tikt pārbaudīti izlases kārtībā. Līdz ar to lūdzam sniegt IUB viedokli, vai būtu iespējams izvērtēt iespēju minētajā situācijā aprakstīto iepirkumu gadījumā metodikā paredzēt piedāvājumu pārbaudi izlases veidā, lai pārliecinātos par piedāvājumu atbilstību, piemēram, pārbaudot 10% piedāvājumu, bet ne mazāk kā 10 piedāvājumus (ar iespēju piemērot arī atšķirīgus atlasē kopas apjomus, ņemot vērā projekta riska</p>	<p>IUB un VI uzskata, ka būtu iespējams paredzēt speciālu kārtību, ka šādos gadījumos, kas minēti uzdotajā jautājumā, veicot iepirkuma norises pārbaudi, nav jāpārbauda 100% visi piedāvājumi. Attiecīgi arī IUB, veicot virspārbaudes, pārbaudītu tikai CFLA pārbaudītos piedāvājumus.</p> <p>Sanāksmē nepieciešams diskusijas attiecībā uz to, no kāda piedāvājumu skaita iespējama izlases veida piedāvājumu pārbaude un cik liels procents no piedāvājumiem būtu pārbaudāms. Tāpat ir aktuāls jautājums par to, vai tiek pārbaudīti visi noraidītie piedāvājumi šādos iepirkumos.</p> <p>CFLA piedāvātā (ar IUB un VI saskaņotā) redakcija pēc sanāksmes, kas tiks iekļauta metodikā:</p> <p><i>Iepirkumiem, kuros līgumi tiek slēgti ar visiem pretendentiem, kas atbilst kvalifikācijas prasībām un finansējuma saņēmējs par uzvarētājiem atzinis vairāk kā 10 pretendentes, sadarbības iestāde, veicot iepirkuma procedūras norises pārbaudi, pārbauda vismaz 20 procentus no iesniegtajiem piedāvājumiem, nodrošinot, ka tiek pārbaudīti visi noraidīto pretendentu piedāvājumi un ne mazāk kā 10 uzvarējušo pretendentu piedāvājumi.</i></p>

Nr.	Jautājums	Atbilde (IUB/VI)
	līmeni, kā arī, paredzēt atbilstošus atlasē kopas palielināšanas nosacījumus, ja sākotnēji atlasītajā un palielinātajā kopā tiktu konstatētas iespējamās neatbilstības).	
7.	<p>IEM</p> <p>Ņemot vērā, ka š.g. 18.aprīlī stājas spēkā jaunā iepirkumu EK direktīva, taču nacionālajā līmenī jaunais Publisko iepirkumu likums vēl nebūs apstiprināts, vai tas nozīmē, ka mēs direktīvas nosacījumus (par kuriem nav noteikts dalībvalsts regulējums, piemēram, saīsināti iesniegšanas termiņi, saimnieciski izdevīgākā vērtējuma obligāta piemērošana u.c.) sāksim piemērot tikai pēc jaunā PIL apstiprināšanas, vai tomēr pēc 18.aprīļa ir piemērojami direktīvas nosacījumi?</p>	<p>Tā kā direktīvu tiešā piemērojamība vērtējama, ņemot vērā privātpersonu tiesību aizskārumu, tad tās jauno direktīvu normas, kuras dod tiesības pasūtītājam piemērot elastīgāku regulējumu, bet attiecībā uz kurām dalībvalstis var noteikt stingrāku regulējumu, būs piemērojamas tikai, kad tiks pieņemts attiecīgais nacionālais regulējums (piemēram, attiecībā uz saīsinātajiem piedāvājumu un pieteikumu iesniegšanas termiņiem).</p> <p>Attiecībā uz direktīvas regulējumu, kas skar privātpersonu tiesības (piemēram, prasības attiecībā uz finanšu apgrozījuma lielumu; nodokļu nomaksas jautājumi), būs nepieciešams nodrošināt šo tiesību aizsardzību, vai nu pasūtītājiem ievērojot jaunās direktīvas regulējumu (ja tas nav pretrunā ar spēkā esošo Publisko iepirkumu likuma redakciju), vai arī grozot Publisko iepirkumu likumu steidzamības kārtā. Šajā sakarā plānotas diskusijas ar FM saistībā ar nepieciešamību izdarīt steidzamus grozījumus esošajā Publisko iepirkumu likumā (piem., saistībā ar B daļas pakalpojumiem) vai arī atbilstošu skaidrojumu sniegšanu.</p> <p>Attiecībā uz zemākās cenas noteikšanu – no direktīvas regulējuma neizriet aizliegums izmantot zemāko cenu pēc būtības, jo izvērtēta cena arī liecina par saimniecisko izdevīgumu.</p>
8.	<p>VI</p> <p>EK vadlīnijas par publisko iepirkumu jautājumiem: Lūgums atbilstoši IUB kompetencei plašāk skaidrot minēto vadlīniju saturu un būtiskumu, kā arī vērst uzmanību uz svarīgāko. Pieejamas ES fondu mājaslapā – http://www.esfondi.lv/vadlinijas--skaidrojumi (Eiropas Komisijas vadlīnijas par publisko iepirkumu jautājumiem).</p>	<p>Jāņem vērā, ka EK vadlīnijas (Publiskais iepirkums: norādījumi praktizējošiem speciālistiem par to, kā nepieļaut tipiskākās kļūdas no Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem finansētajos projektos) attiecas uz Direktīvu 2004/18/EK, tomēr daudzi ieteikumi būs aktuāli arī jaunās Direktīvas 2014/24/ES piemērošanas laikā.</p> <p>Lielākā daļa no jautājumiem, uz ko ir likts uzsvars EK vadlīnijās</p>

Nr.	Jautājums	Atbilde (IUB/VI)
		<p>un kurus ir iespējams pārbaudīt pirmspārbaudes laikā, ir ietverti Pirmspārbaudu metodikas pārbaudes lapās.</p> <p>Nozīmīga daļa veltīta iepirkuma plānošanas stadijai. Sadaļā par līguma/ projekta pārvaldību EK sniedz savu redzējumu attiecībā uz iepirkuma komisijas darbību un interešu konflikta novēršanu, kas savukārt nav regulēts Direktīvā 2004/18/EK.</p> <p>Par nosacīti svarīgāko daļu var uzskatīt vadlīniju 5. – 8.rīkkopu (5. – atlases prasības, 6. – līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritēriji, 7. – tehniskās specifikācijas, 8. – līguma grozījumi), kur atspoguļoti labās un sliktās prakses piemēri.</p> <p>Ieteikums visiem iepirkumu veicējiem un pārbaudu veicējiem iepazīties ar minēto dokumentu!</p>
9.	<p>VI</p> <p>Sertifikātu prasība nolikumos, kur piemērojama finanšu korekcija: Atkārtoti skaidrot un vērst darba grupas locekļu uzmanību par šādas prasības aizliegumu iekļaut iepirkumu dokumentācijā, ņemot vērā, ka arī 2014.-2020.g. plānošanas periodā ir konstatēts, ka atsevišķos projektu iepirkumos tikusi iekļauta šāda prasība.</p>	<p>Eiropas Komisijas Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta audita Nr.2013/LV/REGIO/C2/1242 /1 ziņojumā, kurā iekļauti Eiropas Komisijas konstatējumi un ieteikumi attiecībā uz pārkāpumiem iepirkuma procedūrā, norādīts, ka prasība iepirkuma dokumentācijā ārvalstu pretendentiem nodrošināt Latvijas tiesību aktiem atbilstošu sertifikātu uz piedāvājumu iesniegšanas brīdi var radīt nevienlīdzīgu un ierobežojošu attieksmi pret ārvalstu pretendentiem. Tādējādi, lai gan iepriekš Latvijas praksē tika pieļauts prasīt ārvalstu pretendentiem iesniegt Latvijas tiesību aktiem atbilstošus speciālistu kvalifikāciju un izglītību apliecinājošus dokumentus, ievērojot iepriekš minētajā audita ziņojumā secināto, šāda prasība var radīt nevienlīdzīgu un ierobežojošu attieksmi pret ārvalstu pretendentiem un līdz ar to nav pieļaujams šādu prasību iekļaut iepirkuma dokumentācijā (IUB iesniegumu izskatīšanas prakses maiņa nostiprināta lēmumā lietā Nr.4-1.2/16-2).</p>
10.	IUB	1. IUB vērš uzmanību, ka nolikumā nav pamata noteikt, ka

Nr.	Jautājums	Atbilde (IUB/VI)
	<p>Par būtiskākajām neatbilstībām, kas konstatētas, veicot pārbaudes par AI/SI, aģentūru un programmas apsaimniekotāju veiktajām pirmspārbaudēm.</p>	<p>jebkuram pretendētājam, lai apliecinātu atbilstību finanšu prasībām, ir jāiesniedz tieši zvērināta revidenta auditēts gada pārskats; šāds nosacījums varētu attiekties tikai uz tādiem pretendentiem, kuriem auditēta gada pārskata sagatavošanas pienākums izriet no Gada pārskata likuma regulējuma;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. tāpat pirmspārbaudes ietvaros ir jāvērtē, vai nolikumā faktiski nav noteiktas tādas prasības, kas paredz izpildīt daļu no iepirkuma līguma priekšmeta jau uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi, kas būtu pretēji publisko iepirkumu būtībai; 3. IUB aicina pievērst uzmanību nolikumā noteiktajiem saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma vērtēšanas kritērijiem, proti, vai neveidojas situācija, ka, lai arī ir norādīti vairāki it kā atsevišķi kritēriji, tomēr faktiski ir secināms, ka tie pēc būtības paredz vērtēt vienu un to pašu piedāvājuma aspektu, kā rezultātā nosacīti slēptā veidā vienam aspektam tiek piešķirts lielāks svars; 4. par iekārtu un objektu apkopēm – no nolikuma nosacījumiem ir jābūt viennozīmīgi saprotamam, vai šīs “apkopes” ir paredzētas kā garantijas nodrošināšana, vai arī kā regulāras tehniskās apkopes, kas nav vērtējama kā garantijas nodrošināšana, tādējādi šis regulāro tehnisko apkopju nodrošināšanas termiņš ir iekļaujams kopējā līguma izpildes termiņā un to izmaksas ir vērtējamas, nosakot iepirkuma uzvarētāju; 5. attiecībā uz iepirkuma norises pirmspārbaudi – gadījumā, ja no iepirkuma dokumentācijas ir konstatējams, ka iepirkuma komisija ir veikusi pretendenta finanšu piedāvājumā aritmētisko kļūdu labošanu, pirmspārbaudes veicējam ir nepieciešams pārliecināties, vai šāda kļūda pēc būtības ir pamatoti konstatēta vai korekti labota, jo ir iespējams, ka kļūda patiesībā ir konstatējama iepirkuma komisijas veiktajos aprēķinos;

Nr.	Jautājums	Atbilde (IUB/VI)
		<p>6. IUB atkārtoti lūdz pirmspārbaudēs pievērst uzmanību, vai tiek izmantotas aktuālās pārbaudes lapas, vai tiek korekti sniegtas atbildes uz pārbaudes lapās uzdotajiem jautājumiem, vai atzinumi tiek sniegti metodikās noteiktajos termiņos, kā arī IUB aicina gadījumos, kad ir veikti grozījumi PIL/SPSIL, pievērst uzmanību arī pārejas noteikumiem attiecībā uz atsevišķu regulējumu spēkā esamības nosacījumiem.</p>